

Hei

Kevätlaskennat on tehty ja tässä vähän analyysiä tuloksista. Ne perustuvat Varsinais-Suomen osalta 54 reittiin. Kiitokset kaikille laskijoille!

Juttu on pitkä, joten tavallisten lintujen runsauksista vähemmän kiinnostuneet voivat käyttää tässä vaiheessa delete-näppäintä. Tuloksista kertova taulukko löytyy Turun lintutieteellisen yhdistyksen kotisivuilta osoitteesta

<https://www.tly.fi/tutkimus/talvilintulaskennat/talven-2019-2020-tulokset/>

Taulukossa on kolme osaa: perustaulukko, eloonjäämisprosentti ja laskijat. Tutustukaa näihin, niin saatte aika hyvän kuvan ennätyskallisen leudon talven linnustosta. Tänä vuonna kyse on osin myös alkukevään linnustosta, sillä kevätmuutto ehti selvästi vaikuttaa tuloksiin.

Taulukossa on paljon tietoa; tässä lukuohjeita perustaulukkoon: Sarake A lajit, sarakkeet B-F eri vuosikymmenten keskiarvot yks/10 reittikm, sarake G 2010-luvun kymmenen talven keskiarvo, R tämän talven arvo (= suhteellinen runsaus), S monellako reitillä laji tavattiin (yleisyys), T tämän talven yksilösumma, U runsaimpien lajien tämän vuoden määrä suhteessa vuosikymmenen keskiarvoon (0,5 tarkoittaa että puolet keskiarvosta ja 2,0 kaksinkertaista määrää, kiitos Esa Lehikoiselle ideasta ja sen toteuttamisesta), sarakkeet V→ eri reittien lajien yksilömäärät. Riveillä 139-141 on kaikenlaista yhteenlaskettua tietoa. Huomaa myös kommentit soluissa A140 ja A141.

Koska suurin osa tiedoista on kerätty museon talvilintusivuilta (ks. alla), niin taulukossa on noudatettu museon ohjeita ns. sensitiivisten lajien osalta. Ko. lajit on merkitty taulukkoon vaalean keltaisella värillä ja niistä on taulukossa mukana vain yhteinen tieto runsaudesta. Esimerkiksi merikotka ja kanahaukka kuuluvat tähän ryhmään. Kellertävällä värillä merkityt tundrahanhi, kapustarinta ja pikkusirkku taas olivat uusia lajeja kevätlaskentaan.

Valtakunnallista tietoa löytyy seuraavilta sivuilta:

Luonnontieteellisen keskusmuseon LUOMUKSEN sivuilta voi laskeskella mm. eri yhdistysten reittien määriä. Niissä on hämmästyttäviä eroja! Täältä pystyy myös näkemään miten pitkään ja montako kertaa reittiä on laskettu. Joku reitti on voinut olla myös välillä pitkään laskematta.

<https://laji.fi/theme/talvilintulaskenta/stats/censuses?year=2019&season=spring>

Sivulta löytyy myös valtakunnallisia tai yhdistyskohtaisia lajikohtaisia diagrammeja kunkin lajin esiintymisestä eri vuosina (kohta lajit) sekä tietoja kaikista mahdollisista kautta aikojen lasketuista reiteistä ja niiden kartoista (kohta reitit). Kaikista reiteistä ei toki ole olemassa karttaa. Sieltä voi tarkistaa myös onko kaikkien omien laskentojeni tiedot mukana tilastoissa.

Sitten tuloksia Varsinais-Suomesta

- lajeja ennätyskallisen paljon. Vuosikymmenen keskiarvo on 82, nyt siis 100 lajia. Yksilöitä nähtiin myös selvästi vuosikymmenen keskiarvoa enemmän, sillä keskiarvo on 518 yks/10reittikm ja nyt 726. Kevätmuuton voimakas alku vaikutti niin laji- kuin yksilömäärään
- yleisimmät lajit reittien määrällä arvioituna olivat varis 54 reitillä (siis joka reitillä), talitiainen ja sinitäinen (53), käpytikka ja viherpeippo (51) sekä korppi (49). Vastaavasti

runsaimmat lajit olivat harmaalokki, talitiainen, sinitiaainen, naakka, isokoskelo ja pikkuvarpunen. Runsaimpien osalta lista oli poikkeuksellinen.

- turkinkyyhky ja varpuspöllö olivat ”tavallisimmat” puutelajit, sillä ne ovat jääneet viime vuosikymmenellä puuttumaan vain kahdesti kevätlaskennoista. Kuusi kertaa tavattuja lajeja, jotka siis nyt puuttuivat, olivat merisirri, huuhkaja ja lehtopöllö, sekä viisi kertaa tavattuja vain peltopyy.

Lajikohtaisia tuloksia

- Merimetsoja oli ennätyksellisesti ja jo vuodelta 1994 ollut ennätys rikkoutui selvin numeroin
- Harmaahaikaroita oli paljon, tosin muutama vuosi sitten oli vielä enemmän
- Kyhmyjoutsen rikkoi kevään 1990 ennätyksen, tosin vain niukasti
- Laulujoutsen kaksinkertaisti vuoden 2015 ennätyksen
- Hanhia saapui runsaasti kevätmuutolta ja metsä- ja merihanhi tekivät ennätyksen. Myös kanadanhanhi teki kevätmuuttoennätyksen, sillä 1980-luvun linnut lienevät olleet ruokinnan turvin talvehtineita.
- Vesilintuja nähtiin jäättömän talven jälkeen erittäin hyvin. Tukkasotka rikkoi vuoden 2008 ennätyksen ja telkkä rikkoi vuoden vanhan ennätyksen. Kun ennätyksen teki vielä uivelo ja isokoskelokin rikkoi roimasti edellisen ennätyksen 4 vuoden takaa, niin ei voi kuin todeta, että vesilintujen talvialueet ovat todella siirtyneen myös meille.
- Merikotka teki sen taas, eli oli runsain ja yleisin petolintu. Kolmannen kerran yli kaksi lintua 10 reittikm kohden.
- Kanahaukkoja oli normaalisti, mutta varpushaukka jatkoi viime vuosikymmenen korkeaa tasoa.
- Hiirihaukka ja piekana tekivät molemmat ennätyksen, mutta hiirihaukkoja oli paljon yleisemmin maakunnassa. Niitä oli varmaankin saapunut kevätmuutolta?
- Kanalintuja tavattiin vähän.
- Kahlaajista töyhtöhyppiä saapui ennätyksellisesti ja kapustarinta oli ensimmäisen kerran kevätlaskennassa.
- Harmaalokkeja saapui runsaasti laskentoihin kevätmuutolta, minkä lisäksi talvehtijoitakin oli runsaasti. Uusi kevätennätys. Merilokkejakin oli paljon, mutta niitä on ollut enemmän 1995 ja 2002.
- Uuttukyyhkyjä on ollut ennenkin näin paljon, mutta sepelkyyhky teki ennätyksen.
- Harmaapäätikkoja oli parisen vuotta aika vähän, mutta nyt hyvä tulos. Aiemmin on ollut vain kolme kertaa enemmän.
- Palokärki oli myös lähes ennätystasolla, vain viime vuonna oli enemmän.
- Käpytikkoja oli paljon, nyt toisen kerran yli 10 yks/reittikm. Valkoselkätikka teki kevätennätyksen. Pikkutikkoja oli normaalisti.
- Kiuruja saapui runsaasti kevätmuutolta, vain keväällä 1975 on nähty enemmän.
- Tilhiä oli varsin vähän ”marjatalven” jälkeen.
- Peukaloisia oli ennätyksellisesti, mutta punarintoja vain normaali viime vuosien määrä.
- Mustarastaita oli toisen kerran yli 10 yks/10reittikm. Räkättirastaat sen sijaan yllättivät, niitä oli paljon. Enemmän on ollut vain keväällä 2003, mutta silloin niitä oli yli kuusi kertaa tämän kevään määrä. Luulen räkättien selvinneen näin runsaana talven yli lumettomien ja sulana olleiden peltojen avulla. Niiltä sai ravintoa marjojen loputtua.
- Kulorastas tavattiin nyt neljännen kerran kevätlaskennassa, ensimmäinen oli 2008.
- Hippiäisellä meni hyvin, vuosikymmenen huippuluokkaa, mutta silti selkeästi vähemmän kuin menneinä vuosikymmeninä.
- Pырstötiaisia oli paljon, vain kolme kertaa on ollut kevätlaskennoissa enemmän.

- Metsätiaiset (hömö ja töyhtö) ovat edelleen vähissä ja hömötiainen teki taas vähäisyyssennätyksen. Metsänhakkuut ja ilmastonmuutos uhkaavat molempia. Hömötiainen on uusimmassa uhanalaisarvioinnissa arvioitu erittäin uhanalaiseksi ja töyhtötiainen vaarantuneeksi.
- Tali- ja sinitiaisia tavattiin normaalisti
- Edelleen ihmettelyn puukkiipijän runsautta nykymetsissä. Laji teki uuden ennätyksen. Ilmeisesti ilmastonmuutoksen vaikutukset kumoavat metsien tilan huononemisen.
- Isolepinkäisiä oli paljon, lumettomuus taisi auttaa lajia.
- Variksia ja naakkoja oli selvästi yli vuosikymmenen keskiarvon. Korppi teki ennätyksen.
- Varpusella menee edelleen huonosti, nyt tehtiin kaikkien aikojen pohjanoteeraus. Nyt tavattua määrää eli vajaat 7 yks/10km voi verrata kevään 1970 huippuun 83 yks/10km.
- Pikkuarvunen rikkoi nipin napin viime vuonna syntyneen ennätyksen.
- Peippoja ja järrejä oli paljon.
- Viherpeippoja oli taas hyvin vähän. Alan jo uskoa, että laji ei enää kykene nousemaan runsaan kymmenen vuoden takaiseen kukoistukseen. Nyt oli 17 yksilöä ja keväällä 2007 oli 94 yksilöä/10 reittikm.
- Tiklejä oli viime vuosien mukaisesti, mutta vihervarpusia oli paljon. Ennätyksiä ei sentään hätyytelty.
- Pikkukäpylintuja oli paljon ja vain 7 kertaa aiemmin 55 vuoden aikana on ollut yli 2 yks/10reittikm.
- Punatulkkuja on normaalia vähemmän
- Keltasirkkuja oli hyvin vähän. Vähemmän on ollut vain keväinä 1996-2000 ja 2005. Arvattavasti linnut ovat olleet ko. keväinä hyvin hajallaan maastossa, kuten taisivat nytkin olla.

Lopuksi voi vielä tutustua siihen, miten lintumäärät ovat muuttuneet talven mittaan. Siihen löytyy tietoja alataulukosta ”eloonjäämis%”. Siellä voi mietiskellä, miten leutokin talvi vaikuttaa linnustoon. Katso vaikka hippiäistä ja hömötiaista.

Mukavaa ajanvietettä taulukon parissa toivottaa

Epa